

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

LOPULLINEN
A6-0090/2007

28.3.2007

MIETINTÖ

asunto- ja aluepolitiikasta
(2006/2108(INI))

Aluekehitysvaliokunta

Esittelijä: Alfonso Andria

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	11
ASIAN KÄSITTELY	15

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

asunto- ja aluepolitiikasta (2006/2108(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon rakennerahastoja kaudella 2007–2013 koskevat säännöt,
- ottaa huomioon 26. syyskuuta 2006 antamansa päätöslauselman kaupunkiympäristön teemakohtaisesta strategiasta¹,
- ottaa huomioon 13. lokakuuta 2005 antamansa päätöslauselman kaupunkiulottuvuudesta laajentumisen yhteydessä²,
- ottaa huomioon neuvoston 12. helmikuuta 2001 antaman päätöslauselman kaupunki- ja maaseutu ympäristön arkkitehtuurin laadusta³,
- ottaa huomioon komission tiedonannon Koheesio politiikka ja kaupungit: kaupungit ja taajamat alueiden kasvun ja työllisyyden edistäjinä (KOM(2006)0385),
- ottaa huomioon komission tiedonannon Kaupunki ympäristöä koskeva teemakohtainen strategia (KOM(2005)0718),
- ottaa huomioon komission 22. kesäkuuta 2005 hyväksymän vihreän kirjan energiatehokkuudesta ”Enemmän tuloksia vähemmällä” (KOM(2005)0265),
- ottaa huomioon 7. joulukuuta 2005 tehdyn Bristolin sopimuksen, jossa mainitaan yhtenä kestävä kaupunkin tunnusmerkkinä hyvin suunniteltu ja rakennettu korkealaatuinen kaupunki ympäristö,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston laatiman Euroopan sosiaalisen peruskirjan (tarkistettu versio STE 163), allekirjoitettu Strasbourgissa 3. toukokuuta 1996,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin kaupunkien asuntoasioista vastaavan laajennetun työryhmän 26. huhtikuuta 2006 hyväksymän asuntoasioita koskevan eurooppalaisen peruskirjan,
- ottaa huomioon Vancouverin julistuksen asuinyhdyskunnista, joka annettiin 31. toukokuuta–11. kesäkuuta 1976 Vancouverissa pidetyssä YK:n asuinyhdyskuntakonferenssissa (Habitat I),
- ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon (345/2006) ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon (407/2007) työjärjestyksen 117 ja 118 artiklan mukaisesti,

¹ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0367.

² EUVL C 233 E, 28.9.2006, s. 127.

³ EYVL C 73, 6.3.2001, s. 6.

- ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
 - ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan mietinnön (A6-0090/2007),
- A. katsoo, että kohtuuhintaisen asumiskelpoisten asuntojen puute vaikuttaa suoraan kansalaisten elämään rajoittaen sosiaalista osallisuutta ja liikkuvuutta sekä kaupunki- että maaseutualueilla,
 - B. ottaa huomioon, että lukuisissa Euroopan kaupungeissa on merkittäviä asuntoihin liittyviä ongelmia, kuten ylitarjonta tai tarjonnan riittämättömyys alueesta tai maasta riippuen, kodittomuus, osto- ja kunnossapitohintojen räjähdysmäinen kasvu ja rakennusten huono kunto; ottaa huomioon, että heikko kunnossapito johtaa usein olemassa olevien asuinrakennusten purkamiseen, mikä voi ilman yhtenäistä maankäyttösuunnitelmaa luoda uutta eriarvoisuutta kaupunkisuunnitteluun,
 - C. ottaa huomioon, että kaupunkien asuntokysymys olisi nähtävä osana laajempaa kaupunkisuunnittelukysymystä ja siten se on yhteydessä ongelmiin, jotka liittyvät tiettyjen kaupunginosien köyhtymiseen, ympäristön tilan heikkenemiseen (ilman ja veden pilaantuminen, melu, jätteet, tilan puute jne.), julkisten palvelujen toiminnan puutteisiin, palvelujen saatavuuteen, turvallisuuteen jne.,
 - D. katsoo, että asuntojen saantiin liittyvät ongelmat aiheuttavat sosiaalista eriytymistä ja gettoutumista,
 - E. katsoo, että väestörakenteenmuutos ja väestökato voivat johtaa joillakin alueilla asuntojen kysynnän jyrkkään laskuun, asuntojen tyhjillään oloon ja erityisesti kulttuuri-infrastruktuurin häviämiseen siten, että elämänlaatu heikkenee näillä alueilla ja että huonommassa asemassa olevat väestönosat jäävät ensisijaisesti asumaan näille alueille,
 - F. katsoo, että alhaiset palkat, energian korkea hinta ja sopimattomat lämmitys- ja eristysjärjestelmät saavat yhdessä aikaan energiaköyhyyttä ja energian saantiin liittyvää syrjäytymistä,
 - G. katsoo, että asunto-ongelma ei rajoitu pelkästään asuntojen rakentamiseen, vaan että siihen kuuluu myös sosiaalinen infrastruktuuri (kulttuurikeskukset, kirjastot, urheilustadionit, kohtaamispaikat jne.), jolla on merkittävä asema sosiaalisen osallisuuden edistämässä ja erityisesti suurissa kaupunkitaajamissa esiintyvän vieraantumisen tunteen torjumisessa,
 - H. katsoo, että yhteiskunnallinen syrjäytyminen on vastoin eurooppalaista sosiaalista mallia,
 - I. katsoo, että kaupunkikeskustojen ja taajamien elinvoimaisuutta sekä suojelukohteiksi luokiteltujen rakennusten perusolemusta on ylläpidettävä,
 - J. katsoo, että kaupunkien laajeneminen saa aikaan lukuisia yhteiskunnallisia ja taloudellisia ongelmia vaikuttaen liikenteeseen (julkisten liikennevälineiden ruuhkautuminen, riippuvuus yksityisauton käytöstä), ympäristön suojeluun (energian kulutuksen kasvu, saastuminen) ja palvelujen saantiin,

- K. ottaa huomioon merkityksen, joka teollisuusjoutomaiden elvyttämisellä ja uusiokäytöllä sekä rakentamattomien alueiden suojelulla on,
- L. katsoo, että koheesiopolitiikan rahoitusvälineillä edesautetaan kaupunkialueiden kasvua edistämällä julkisten alueiden kunnostusta, turvallisuutta parantavien ja rikollisuutta ehkäisevien toimien täytäntöönpanoa sekä veden ja energian käyttöä tehostavien toimien kehittämistä ja tuetaan sosiaalista integroitumista jne.,
- M. ottaa huomioon suuriin elementtirakennuksiin liittyvät erityisongelmat, joita ovat paitsi asuinrakennusten laatu myös infrastruktuurin kunnostaminen (kunnossapito- ja uudistustöiden rahoittaminen sekä soveltuvaa tekniikkaa ja teknologiaa koskeva tutkimustyö),
- N. ottaa huomioon, että Euroopan aluekehitysrahastoa koskevassa uudessa asetuksessa on asuntokanta hyväksytty valintakelpoiseksi rahoituskohteeksi uusissa jäsenvaltioissa joissakin tietyissä erityistapauksissa¹,
- O. ottaa huomioon asuinrakennusten omistukseen liittyvät ongelmat, erityisesti vuokrauksen ja omistusoikeuden siirron riittämättömään sääntelyyn joissakin jäsenvaltioissa liittyvät ongelmat,
- P. ottaa huomioon Euroopan yhteisön seitsemännen tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelman²,
- Q. ottaa huomioon Euroopan investointirahaston (EIR) ja Euroopan investointipankin (EIP) kanssa yhteistyössä toteutetut JEREMIE-³ ja JESSICA -rahoitusaloitteet⁴,
- R. katsoo, että asuntoala on merkittävä työllistäjä paitsi rakennusalalla myös kunnostus- ja viimeistelytöiden sekä lähipalvelujen ja rahoituspalvelujen alalla,
- S. ottaa huomioon, että työllisyydestä, sosiaalipolitiikasta, terveydestä ja kuluttaja-asioista vastaava neuvosto on ottanut kodittomia ja asumiseen liittyvää syrjäytymistä koskevat kysymykset ensisijaisten asioiden listalle sosiaalista osallisuutta ja suojelua koskevassa Euroopan unionin strategiassa,
- T. katsoo, että sosiaaliseen asuntotuotantoon investoimisella on nyt ja jatkossa ensisijainen asema asuntojen tarjoamisessa monille ihmisille, joilla ei muutoin ole mahdollisuuksia hankkia asuntoa asuntomarkkinoilta,

¹ Euroopan aluekehitysrahastosta 5. heinäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1080/2006 7 artiklan 2 kohta ja johdanto-osan 5 ja 6 kappale.

² Euroopan yhteisön seitsemäs tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelma (2007–2013).

³ Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises, Euroopan yhteiset resurssit mikro- ja keskikokoisten yritysten tukemiseksi.

⁴ Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas, Euroopan yhteinen tuki kaupunkialueiden kestäviä investointeja varten.

1. katsoo, että oikeus asianmukaiseen ja kohtuuhintaiseen asuntoon on tärkeä perusoikeus, joka tunnustetaan useissa kansainvälisissä peruskirjoissa ja jäsenvaltioiden perustuslaeissa;
2. katsoo, että asuntojen kunnostaminen sosiaalisia ja energiatehokkuutta koskevia tarkoituksia varten ei ole pelkästään kaupunkeja koskeva kysymys, vaan että laajassa mittakaavassa erityisesti uusien koheesiomaiden maaseutualueilla tällä hetkellä esiintyviä asumiseen liittyviä haasteita on käsiteltävä asianmukaisesti;
3. kehottaa määrittelemään Euroopan tasolla laatustandardit käsitteelle asianmukainen asunto;
4. korostaa, että EU:lle on tärkeää hyväksyä Euroopan parlamentin kaupunkien asuntoasioista vastaavan laajennetun työryhmän työhön ja työryhmässä edustettuina olleiden poliittisten ryhmien hyväksymään peruskirjaan perustuva asuntoasioita koskeva eurooppalainen peruskirja;
5. korostaa tarvetta vahvistaa Lissabonin strategian yhteydessä oikeutta asumistukeen ja muita sosiaalisia oikeuksia työntekijöiden todellisen liikkuvuuden varmistamiseksi;
6. toivoo, että kansalliset ja paikalliset päätöksentekijät toteuttavat toimia, joilla edistetään nuorten mahdollisuutta saada ensiasunto;
7. kehottaa komissiota sisällyttämään asuntoasiat kaupunkeja ja alueiden kestävästä kehittämistä koskevaan työhön sekä kaupunkiulottuvuuteen vaikuttavia politiikan aloja koordinoimaan perustetun yksiköiden välisen työryhmän työohjelmaan;
8. korostaa turvallisuuteen liittyvien kysymysten merkitystä erityisesti seuraavilta osin:
 - rikollisuus, erityisesti köyhissä kaupunginosissa
 - rakennukset (rakentamista ja käyttöä koskevat vaatimukset)
 - sähkön- ja kaasunjakeluinfrastruktuuri sekä vesi- ja jätevesihuollon ja lämmityksen infrastruktuuri (nykyisten järjestelmien ja kunnostustekniikan turvallisuus ja vanhojen putkistojen uusiminen);
9. katsoo myös, että on tärkeää käsitellä yhdenmukaisesti kestävä kehityksen eri ulottuvuuksia (yhteisvastuullisuus, ympäristö ja energia), saatavuutta, terveyttä, turvallisuutta ja laatua, ja varmistua siitä, että asuntojen kunnostuksesta koituvat kustannukset suhteutetaan vastaamaan kotitalouksien varoja;
10. korostaa kulttuurikeskusten, kulttuurien välisen vuoropuhelun sekä eri asuinalueiden välisten yhteishankkeiden merkitystä, koska niiden avulla voidaan edistää kaupungeissa, taajamissa ja läheisillä maaseutualueilla elävien eri yhteisöjen välistä integraatiota;
11. korostaa tarvetta ottaa huomioon maaseudun asuntoasioiden erityisongelmat tasapainoisen maankäytön suunnittelua koskevan politiikan edistämiseksi, jolla estetään syrjäytyminen ja maaseutualueiden tyhjeneminen, etenkin kun otetaan huomioon näiden alueiden monet heikkoudet, kuten alhainen tulotaso, asuntojen hajanaisuus ja huono kunto ja sosiaalisten tai muiden vuokra-asuntojen puute;

12. korostaa myös asuntokysymysten erityisasemaa pienissä kaupungeissa; katsoo, että ne vetävät puoleensa maaseutuväestöä ei ainoastaan tarjoamiensa työpaikkojen vuoksi, vaan myös siksi, että niissä on mahdollista hankkia korkeamman tason koulutusta ja valmiuksia ja että ne vastaavat terveydenhoidon ja kulttuurin tarpeisiin; korostaa tarvetta tukea pienten kaupunkien aseman kehittämistä, koska se on läheisesti yhteydessä maaseutualueiden rakennuudistukseen, erityisesti mitä tulee terveydenhoitopalveluihin, toisen asteen koulutukseen, pk-yritysten kehittämiseen, matkailuun, kylpylätoimintaan jne.;
13. katsoo, että maaseutualueilla on välttämätöntä ottaa käyttöön toimia, joilla kannustetaan ostamaan, kunnostamaan ja korjaamaan vanhoja rakennuksia, tukea julkisia ja yksityisiä laitoksia, jotka tarjoavat neuvontaa ja yksilöllistä tukea alueelle asettuville yksityishenkilöille ja ammatinharjoittajille, ja parantaa julkisen ja yksityisen sektorin sosiaalista, uusien tai kunnostettujen asuntojen tarjontaa;
14. kehottaa komissiota tekemään tutkimuksen ja jäsenvaltioita parantamaan tietojen keruuta asumisen kustannuksista ja kysynnästä sekä yleisemmin asuntomarkkinoista ottamalla huomioon asumistarpeiden vaihtelevuuden, perinteisten perherakenteiden muuttumisen ja nuorten erityistilanteen sekä väestön ikääntymisen ja vähenemisen; kehottaa lisäksi jäsenvaltioita ottamaan huomioon teknisen ja yhteiskunnallisen sekä kulttuuri- ja liikenneinfrastruktuurin saatavuuden ja käyttöasteen suunnitellessaan ja muokatessaan asuntohankkeita ja kerätessään tietoja;
15. korostaa, että toissijaisuusperiaatteen mukaisesti asuntokysymyksiä pitäisi kansallisella tasolla käsitellä ensisijaisesti paikallisesti ja näin ollen tukea pitäisi antaa kaupungeille ja kunnille;
16. katsoo, että asumiseen vaikuttavien tekijöiden moninaisuudesta johtuen on välttämätöntä sopia integroidusta lähestymistavasta, jonka perustana ovat toissijaisuus- ja läheisyysperiaate, jotta varmistettaisiin sellaisten tekijöiden samanaikainen täytäntöönpano, joiden avulla parannettaisiin asuntojen saatavuutta, rakennusten laatua, kaikkien ikäluokkien elämänlaatua ja sekä kaupunkien että maaseutualueiden vetovoimaa;
17. kiinnittää huomiota siihen, että koska suurin osa sosiaalisen asuntotarjonnan asunnoista ei sijaitse terveyttä edistävässä ympäristössä eikä näiden asuntojen taso anna mahdollisuutta varmistaa hyviä elinolosuhteita, Euroopan aluekehitysrahaston rahoittamalla kehittämistoimilla olisi sekä edistettävä asuntotilannetta että parannettava näissä asunnoissa asuvien ihmisten elinympäristöä ja terveyttä ja näin ollen edistettävä heidän elämänlaatunsa kohentamista;
18. katsoo myös, että integroidulla lähestymistavalla on suuremmat onnistumisen mahdollisuudet, jos sitä toteuttavat paikallisviranomaiset ja alueelliset viranomaiset, joilla on kokonaisnäkemystä asiasta, jotka voivat varmistaa kaupunkialueella toteutettavien toimintaperiaatteiden ja toimien optimaalisen koordinoinnin ja joilla on pitkän ajan näkemys kyseisen kaupunkialueen kehittämisestä; kehottaa näin ollen jäsenvaltioita Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä 11. heinäkuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 11 artiklan nojalla ottamaan kaupungit mukaan päättämään sellaisten rakennerahastosta annettavien määrärahojen ohjelmoinnista ja hallinnoinnista, joilla on

tarkoitus yhteisrahoittaa kaupunkeja koskevia, toimintaohjelmien valintaperusteet täytettäviä toimia, sekä antamaan kaupungeille valtuudet vastata toimien täytäntöönpanosta;

19. kehottaa jäsenvaltioita ja/tai paikallisviranomaisia varmistamaan, että yhteisörahoitusta saavien asunto-ohjelmien laadinnan yhteydessä paikallisyhteisöt suorittavat puheenjohtajavaltio Suomen laatiman suosituksen Terveys kaikissa politiikoissa pohjalta terveysvaikutusten arvioinnin, jonka avulla voitaisiin luoda terveellinen ympäristö sosiaalisesti heikommassa asemassa oleville ihmisille;
20. painottaa paikallisten ja alueellisten viranomaisten sekä keskushallinnon eri tasojen välisen vuoropuhelun ja konsultoinnin merkitystä julkisen tahon toiminnan johdonmukaisuuden ja yhteiskunnallisen vastuun varmistamiseksi ja luottaa koordinointiin, joka on monialaista (koskien kaikkia EU:n asuntopolitiikan aloja), eritasoista (asuntoasioita EU:n tasolla sekä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla käsittelevien tahojen välistä) ja eri sektoreita yhdistävää (viranomaiset, sosiaaliset ja taloudelliset eturyhmät ja kansalaisyhteiskunta); vaatii lisäksi asukkaiden ja heitä edustavien järjestöjen merkittävää osallistumista yhteisten päätösten tekemiseksi kaupunkiympäristön elvyttämisestä, kunnostamisesta, hallinnoinnista ja säilyttämisestä;
21. kehottaa koordinoimaan tehokkaammin asuntoasioihin vaikuttavia rahavirtoja ja politiikan aloja varmistamalla erityisesti, että Euroopan aluekehitysrahastosta, JESSICA- ja JEREMIE -rahoitusvälineistä, tutkimuksen seitsemännestä puiteohjelmasta ja muista asuntoasioita ja kaupunkiympäristön kunnostamista koskevista yhteisöaloitteista sekä kansallisista, alueellisista ja paikallisista aloitteista tukea saavat toimet täydentävät toisiaan, ja että historiallisten kaupunkialueiden asuinrakennuksia uudistetaan ja kunnostetaan;
22. toivoo, että vuodeksi 2009 suunnitellun koheesiopolitiikkaa sääntelevien asetusten tarkastamisen yhteydessä elvytetään keskustelua siitä, että sosiaalisiin asuntoihin tarkoitettujen yhteisön varojen myöntäminen, joka tällä hetkellä koskee vain tiettyjä jäsenvaltioita, laajennetaan koskemaan kaikkia jäsenvaltioita energian säästämiseksi ja ympäristön suojelemiseksi, koska asuntojen tarve on kriittinen kysymys koko Euroopassa; pyytää komissiota ja Euroopan investointipankkia toteuttamaan JESSICA-aloitetta samoin ehdoin kaikissa jäsenvaltioissa, kehittämistä koskevan integroidun lähestymistavan piiriin kuuluvat asunnot mukaan luettuina;
23. kehottaa asianomaisia jäsenvaltioita käyttämään täysimääräisesti Euroopan aluekehitysrahaston asuntoja varten varaamat määrärahat;
24. kehottaa komissiota varmistamaan rakennerahastoista rahoitettavia toimia koskevan tarkastuksen yhteydessä, että Euroopan unionin rakennerahastoista asuntorakentamiselle myönnettävän rahoituksen yhteydessä noudatetaan täysimääräisesti asetuksen (EY) N:o 1080/2006 johdanto-osan 6 kappaletta ja että tukea saavalla asuntorakentamisella, jossa noudatetaan sosiaalisen asuntotarjonnan enimmäisvuokria valtionavun periaatteen mukaisesti, voidaan tarjota asianmukaisia asuntoja heikommassa asemassa oleville väestöosille;
25. vahvistaa tukevansa viranomaisten, sosiaalisten ja taloudellisten eturyhmien ja kansalaisyhteiskunnan välisten kumppanuuksien vahvistamista ja korostaa julkisen ja

yksityisen sektorin kumppanuuden mahdollista merkitystä erityisesti elementtirakenteisten talojen uudistamisessa ja teollisuusjoutomaiden elvyttämisessä;

26. antaa tukensa komission käynnistämälle kestävän energian kampanjalle, jonka tavoitteena on valistaa EU-kansalaisia vähentämään kotitalouksien kulutusta; kehottaa lisäksi komissiota käynnistämään laajan tiedotuskampanjan energiatehokkuutta koskevan toimintasuunnitelman yhteydessä;
27. pyytää komissiota edistämään asuntoalalla tehokkaamman uuden teknologian ja uusien rakennustuotteiden käytön lisäämistä energiankulutuksen vähentämiseksi;
28. kehottaa komissiota jatkamaan sosiaalista asuntotarjontaa koskevaa pilottihanketta SAVE-ohjelman yhteydessä¹, energiatehokkuuteen liittyvien valikoitujen esimerkkihankkeiden edistämiseksi ja laajentamiseksi;
29. korostaa asuntopolitiikkaa koskevien parhaiden käytäntöjen vaihtamisen merkitystä ja kehottaa komissiota kehittämään asuntoasioita käsitteleviä teemaverkostoja URBACT-ohjelmassa toteutettujen verkostojen tapaan; panee tässä yhteydessä kiinnostuneena merkille komission aloitteen Alueet talouden muutosten edistäjinä (KOM (2006)0675) ja odottaa ehdotusta aloitteen toimeenpanomenettelyiksi;
30. pyytää komissiota luomaan kaikilla unionin virallisilla kielillä Internet-sivuston, joka voisi toimia yhteistyöfoorumina, jossa vaihdettaisiin tietoja ja hyviä käytäntöjä Euroopan kaupunkitiedon verkoston (EUKN) tapaan;
31. pyytää komissiota laatimaan tutkimuksen, jossa selvitetäisiin valmiuksien ja vastuualueiden jakautumista kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason kesken ja asetettaisiin oikeudellinen kehys asuntoasioille kaikissa jäsenvaltioissa; uskoo, että tällaisen tutkimuksen avulla voitaisiin tehdä harkittuja päätöksiä ja määritellä EU:n toiminnan mahdolliset alat asuntoasioissa, jotta yhteisön toimilla tuotaisiin todellista lisäarvoa kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin toimiin nähden;
32. antaa selkeän tukensa byrokratian vähentämiselle kaikilla tasoilla maankäytön suunnittelun ja hallinnoinnin tehostamiseksi;
33. korostaa merkitystä, joka kentällä toimivien tahojen kouluttamisella ja kaupunkisuunnittelun, rakentamisen, kunnostuksen, hallinnoinnin ja olemassa olevan rakennusperinnön säilyttämisen erityiskoulutuksella on, ja kannustaa järjestämään koulutukseen liittyviä toimia Euroopan sosiaalirahaston (ESR) yhteydessä;
34. korostaa, että maankäytön hallinnasta vastaavien viranomaisten on tärkeää huomioida asuntojen, julkisten palvelujen ja kaupunkiliikenteen välineiden esteettömyys vammaisten kannalta ja suunnitella leikki- ja vapaa-ajanviettopaikkoja lapsille ja nuorille määritellesään maankäyttöpolitiikkaa sekä suunnitellessaan toimia ja toteuttaessaan niitä;
35. kannustaa EIP-ryhmää ja komissiota laatimaan JEREMIE-aloitteen perusteella ja JESSICA-aloitteen yhteisvaikutuksesta strategian rakennussektorin kasvun edistämiseksi ensisijaisesti uusissa jäsenvaltioissa, mikä toimisi rakenteellisena tukena asuntoasioiden

¹ SAVE, monivuotinen ohjelma energiatehokkuuden edistämiseksi yhteisössä.

kehittämiseksi yhdessä kaupunkikehittämisen hankkeille myönnettävien paikallisten ja alueellisten resurssien kanssa;

36. kehottaa kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia määrittelemään kaupunkien ja alueiden erilaiset tilanteet jäsenvaltioissa sekä laatimaan asuntopoliittikkaa ja tarkastamaan sitä kestävyysperiaatteen mukaisesti;
37. kehottaa kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia tarttumaan kiireellisesti yhteen asuntopoliittikan ensisijaisista kysymyksistä eli kodittomuuden poistamiseen;
38. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille, alueiden komitealle sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle.

PERUSTELUT

Vaikka Euroopan unionille ei perustamissopimuksessa annetakaan asuntoasioihin liittyviä toimivaltuuksia, useilla yhteisöpolitiikan aloilla (erityisesti ympäristö-, energia-, liikenne- ja sosiaalipolitiikka samoin kuin yhteismarkkinoita edistävät toimet) on välittömiä tai välillisiä vaikutuksia asuntotilanteeseen EU:n jäsenvaltioissa.

Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR) kaudella 2007–2013 koskevassa asetuksessa on asuntoasiat kuitenkin hyväksytty valintakelpoiseksi rahoituskohteeksi uusissa jäsenvaltioissa tietyissä 7 artiklan 2 kohdassa sekä johdanto-osan 5 ja 6 kappaleessa luetelluissa tapauksissa. Näin EU:lle siirretään osa asuntoasioita koskevasta vastuusta.

Asuntoasiat olisi myös nähtävä laajemmin osana kaupunkien vetovoimaa ja niiden kasvumahdollisuuksien ja työpaikkojen luomiseen liittyvien mahdollisuuksien parantamista, ja näin ollen ne edistävät Lissabonin strategian täytäntöönpanoa. Kaupunkien osallistumista kasvun ja työllisyyden parantamiseen korostetaan myös yhteisön koheesiopolitiikan strategisissa suuntaviivoissa.

Euroopan parlamentti on ilmaissut lukuisissa päätöslauselmissa¹ puoltavansa konkreettisia toimia, joilla kaupunkiympäristön kehittämistä voitaisiin edistää ja paikallisten päättäjien vastuunalaisuutta lisätä hallintosuunnitelmien ja kaupunkien liikennesuunnitelmien laatimisessa elämänlaadun parantamiseksi kaupungeissa.

Tämän lisäksi Euroopan parlamentin kaupunkien asuntoasioista vastaavan laajennetun työryhmän 26. huhtikuuta 2006 hyväksymässä asuntoasioita koskevassa eurooppalaisessa peruskirjassa asunto määritellään perushyödykkeeksi, eurooppalaisen sosiaalisen mallin perustana olevaksi sosiaalisesti perusoikeudeksi ja osaksi ihmisarvoa.

Tässä yhteydessä on tärkeää määritellä tekijät, joilla on vaikutusta asuntokysymyksiin, jotta pystyttäisiin toteuttamaan sosiaalisesti vastuullista politiikkaa ja antamaan kaikille mahdollisuus asuntoon. Alueellista eriytymistä ja gettoutumista koskeviin ilmiöihin on puututtava, ja samoin on vastattava väestön ikääntymisen mukanaan tuomiin sosiaalis-taloudellisiin haasteisiin sekä tarkasteltava asuntokysymyksiä kaupunkien kestävästä kehitystä koskevasta laajemmasta näkökulmasta.

Tässä mietinnössä keskitytään analysoimaan asuntokysymyksiä kolmen keskeisen näkökulman perusteella:

1. sosiaalinen ulottuvuus
2. ympäristö- ja energitulottuvuus
3. koordinointi.

1. Sosiaalinen ulottuvuus

Asumiskelpoisten ja kohtuuhintaisten asuntojen katsotaan asuntoasioita koskevassa eurooppalaisessa peruskirjassa olevan perusoikeus, ja niiden puute vaikuttaa suoraan

¹ Euroopan parlamentin päätöslauselma kaupunkiympäristön teemakohtaisesta strategiasta (2006/2061(INI)) ja Euroopan parlamentin päätöslauselma kaupunkitulottuvuudesta laajentumisen yhteydessä (2004/2258(INI)).

kansalaisten elämään rajoittaen näiden yhteiskuntaan integroitumista sekä opiskeluun, koulutukseen ja ammatilliseen kehittämiseen liittyviä valintoja.

Tällä puolestaan on vaikutusta kilpailukykyyn, työllisyyteen ja yleiseen taloudelliseen kehitykseen. Asuntojen hinnat ovat viimeisen vuosikymmenen aikana nousseet jatkuvasti lähes kaikissa EU-maissa. Hintojen nousu on pienentänyt kotitalouksien mahdollisuuksia hankkia muita kulutushyödykkeitä, mikä pitkällä aikavälillä hidastaa kestävästä kasvua.

Erityisesti asuntojen saatavuuteen ja laatuun liittyvät ongelmat saavat aikaan sosiaalista eriytymistä: köyhimmät asettuvat edelleen ongelma-alueille, kun taas paremmin toimeen tulevat siirtyvät asumaan muualle. Samaan ongelmakenttään kuuluvat myös kodittomat ja muualta EU:sta tai kolmansista maista tulleiden maahanmuuttajien yhteiskunnalliseen integraatioon liittyvät kysymykset, sekä esikaupunkialueisiin liittyvät ongelmat, jotka ilmenevät useiden jäsenvaltioiden kaupungeissa toistuvasti puhjenneina väkivaltaisuuksina.

Tässä yhteydessä kulttuuri voi toimia arvokkaana välineenä kaupungeissa ja esikaupunkialueilla asuvien eri yhteisöjen integroinnin edistämiseksi. Kulttuurikeskusten perustaminen tai asuinalueiden välisten yhteistyöprojektien toteuttaminen voi toimia välineenä kulttuurien välisen vuoropuhelun käynnistämiseksi erityisesti sellaisissa kaupungeissa ja sellaisilla esikaupunkialueilla, joihin on keskittynyt merkittävä määrä maahanmuuttajia ja joissa integraatio-ongelmat tulevat korostuneimmin esille. Siksi on tärkeää, että kulttuuritoiminta sisällytetään kaupunkisuunnittelua ja kaupunkien elvyttämistä koskevaan integroituun lähestymistapaan.

Yhteiskunnallinen syrjäytyminen on vastoin eurooppalaista sosiaalista mallia, jonka tarkoituksena on tarjota kaikille kansalaisille tulevaisuudennäkymät. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa merkittävämpi sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja edistää erityisesti nuorten ja vanhuksien integroitumista. Tämä on osa toimintaa, jolla pyritään parantamaan historiallisten keskusten ja reuna-alueiden, hyvin toimeentulevien ja köyhempien asuinalueiden sekä kaupunki- ja sisämaa-alueiden välisiä suhteita.

On myös huomattava, että asuntoala on itsessään merkittävä työllistäjä paitsi rakennussektorilla myös kunnostus- ja viimeistelytyöiden sekä lähipalvelujen ja rahoituspalvelujen alalla.

2. Ympäristö- ja energiatuottavuus

Kaupunkien asuntotilanteen kehittämistä koskeva strategia on osa laajempaa kaupunkikehittämisen yleisstrategiaa. Asumiseen liittyvät ongelmat eivät rajoitu koskemaan pelkästään rakentamista ja maankäyttöä, vaan niihin vaikuttaa suuresti myös huonosti toteutettu kaupunkisuunnittelu. Tämän vuoksi jotkin kaupunginosat, joiden rasitteena on ympäristön tilan heikkeneminen (ilman ja veden pilaantuminen, melu, jätteet, tilan ahtaute jne.) ja julkisiin palveluihin, esteettömyyteen, turvallisuuteen jne. liittyvät puutteet, menettävät vetovoimaansa ja köyhtyvät.

Köyhtymistä lisäävät usein vielä energiahuoltoon liittyvät ongelmat. Energian hinnan nousu saa varmasti aikaan energiankulutuksen järjeistämistä (energiaa säästävien toimenpiteiden ja tekniikan toteuttaminen, kestävien energialähteiden käyttöönotto, uusien energialähteiden kehittäminen jne.), mutta pienet tulot, energian korkea hinta,

soveltumattomat lämmitys- ja eristysjärjestelmät saavat yhdessä aikaan energiaköyhyyttä¹ ja energiansaantiin liittyvää syrjäytymistä. On tärkeää huomioida se, että suurimmat mahdollisuudet energiansäästöön on asuntoalalla, jossa säästömahdollisuuksien arvioidaan olevan 27 prosenttia käytetystä energiasta, kuten Euroopan komissio korostaa energiaa koskevassa toimintasuunnitelmassa.

Asiassa on myös huomioitava vaikutus, joka kaupunkien laajenemisella on niiden tilanteeseen. Kaupunkien keskustojen tyhjeneminen ja reuna-alueiden kaupungistuminen saavat aikaan lukuisia järjestelyongelmia vaikuttaen erityisesti liikennejärjestelyihin (julkisten liikennevälineiden ruuhkautuminen, riippuvuus yksityisauton käytöstä), ympäristön suojeluun (energian kulutuksen kasvu, yksityisautojen aiheuttama saastuminen) ja palvelujen saantiin, millä puolestaan on vaikutusta kaupungin ja sen asukkaiden sosiaaliseen ja taloudelliseen tilanteeseen.

Asuntojen kiinnostavuuteen vaikuttaa mahdollisuus käyttää tehokkaita, edullisia ja toimivia liikennevälineitä kodin ja työpaikan välisessä liikenteessä. Tämän vuoksi on tärkeää, että koko väestölle tarjotaan mahdollisuus käyttää liikennevälineitä, joilla voidaan korvata yksityisautojen käyttö.

Lisäksi on ensisijaisen tärkeää, että asuntoihin liittyy hyvät mahdollisuudet käyttää palveluja (erityisesti sosiaali- ja terveystalvveluja, koulutustalvveluja, kauppoja ja julkishallinnon palveluja). Tässä yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota epäedullisessa asemassa oleviin kaupunginosiin, joissa on vähän lähitalvveluja ja joista on huonot yhteydet kauempana sijaitseviin palveluihin.

Kaupunkien turvallisuudella on myös merkittävä asema eurooppalaisten kaupunkien vetovoimalle. Tämän vuoksi on tärkeää laatia rikollisuutta torjuvia toimintaperiaatteita erityisesti epäedullisessa asemassa olevia kaupunginosisia varten. Julkisten tilojen ja alueiden kunnostamisella voidaan esimerkiksi torjua rikollisuutta ja varmistaa parempi turvallisuus. Näiden toimintaperiaatteiden täytäntöön panemiseksi on välttämätöntä, että käytössä on korkealaatuisia tietoja ja tilastoja, joiden avulla toteutettavaa politiikkaa voidaan kohdentaa paremmin.

On myös korostettava merkitystä, joka sähkö- ja kaasunjaketun sekä vesi- ja jätevesihuollon infrastruktuurin turvallisuudella on paitsi näiden palvelujen saatavuuden kannalta, myös siltä kannalta, miten turvallisia nykyiset järjestelmät ja kunnostuksessa käytettävät tekniikat ovat. Tällä on erityistä merkitystä Keski- ja Itä-Euroopan uusissa jäsenvaltioissa, joissa rakennuskanta vaatii useimmissa tapauksissa voimassa olevien turvallisuusvaatimusten mukaista kunnostamista.

3. Koordinointi

Tilanteessa, jossa erilaisilla ongelmilla on keskinäistä vaikutusta, on välttämätöntä noudattaa toissijaisuusperiaatteeseen ja läheisyysperiaatteeseen tiukasti nojautuvaa integroitua lähestymistapaa, jonka avulla varmistettaisiin kaupunkialueiden elämänlaadun ja vetovoiman kannalta ensisijaisten tekijöiden samanaikainen täytäntöönpano Lissabonin ja Göteborgin strategioiden mukaista yhteistä ja osallistavaa menetelmää soveltaen.

Tällaista lähestymistapaa pystyvät parhaiten soveltamaan paikallisviranomaiset, joilla on

¹ Energiaköyhyydestä puhutaan silloin, kun energiansaantiin käytetään yli 10 prosenttia tuloista.

kokonaisnäkemyistä asiasta, jotka voivat varmistaa kaupunkialueella toteutettavien toimintaperiaatteiden ja aloitteiden optimaalisen koordinoinnin ja joilla on pitkän ajan näkemys kaupungin kehittämisestä.

Lähestymistavan tukemiseksi on tarpeen toteuttaa koordinointia, joka on monialaista (kaikkien asuntoasioita koskevien EU-politiikan alojen välistä), eri tasojen välistä (asuntoasioita EU-tasolla sekä kansallisella ja paikallisella tasolla käsittelevät tahot) ja eri sektoreita yhdistävää (julkisviranomaiset, sosiaalis-taloudelliset toimijat ja kansalaisyhteiskunta).

Lisäksi kaupungeilla, alueilla ja jäsenvaltioilla on oltava mekanismi, jonka avulla vaihdetaan asuntopolitiikkaa koskevia kokemuksia ja tietoja parhaista käytännöistä sekä kokemuksia URBACT-ohjelmasta, joka käsittää tällä hetkellä 17 teemaverkostoa ja useita työryhmiä.

Erityisesti on hyödynnettävä ja levitettävä kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten toteuttamia parhaita käytäntöjä edellä mainitun strategian kehittämiseksi konkreettisesti eri viiteyhteydet huomioiden. Mekanismin avulla voidaan luoda jatkuvan oppimisen järjestelmä, ja se on yksi tärkeimmistä unionin tasolla lisäarvoa luovista tekijöistä.

Asian moniulotteisuudesta ja tarpeesta suunnitella ja toteuttaa paikallistason integroitu lähestymistapa johtuen yhteisön tuoma lisäarvo kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin valmiuksiin nähden ei kuitenkaan tarkoittaisi sitä, että ryhdyttäisiin lainsäädäntötoimenpiteisiin, joilla ei pystyittäisi vastaamaan kaupunkien moninaisiin tarpeisiin ja tilanteisiin, vaan pikemminkin toteutettaisiin järjestelmä, jolla tuettaisiin jäsenvaltioiden välistä parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja siirtoa.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Asunto- ja aluepolitiikka
Menettelynumero	2006/2108(INI)
Asiasta vastaava valiokunta Luvasta ilmoitettu istunnossa (pvä)	REGI 18.5.2006
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	EMPL 16.11.2006
Valiokunnat, jotka eivät antaneet lausuntoa Päätös tehty (pvä)	EMPL 23.1.2007
Tehostettu yhteistyö Ilmoitettu istunnossa (pvä)	
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Alfonso Andria 2.5.2006
Alkuperäinen esittelijä	
Valiokuntakäsittely	22.11.2006 22.1.2007
Hyväksytty (pvä)	20.3.2007
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 45 -: 3 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alfonso Andria, Stavros Arnautakis, Elspeth Attwooll, Tiberiu Bărbulețiu, Jean Marie Beaupuy, Rolf Berend, Jana Bobošíková, Antonio De Blasio, Vasile Dîncu, Gerardo Galeote, Iratxe García Pérez, Eugenijus Gentvilas, Pedro Guerreiro, Gábor Harangozó, Marian Harkin, Alain Hutchinson, Mieczysław Edmund Janowski, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Evgeni Kirilov, Sérgio Marques, Miguel Angel Martínez Martínez, Yiannakis Matsis, Miroslav Mikolášik, Jan Olbrycht, Maria Petre, Markus Pieper, Wojciech Roszkowski, Elisabeth Schroedter, Stefan Sofianski, Grażyna Staniszewska, Catherine Stihler, Kyriacos Triantaphyllides, Oldřich Vlasák, Vladimír Železný
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Alfredo Antoniozzi, Jan Březina, Brigitte Douay, Den Dover, Emanuel Jardim Fernandes, Ljudmila Novak, Mirosław Mariusz Piotrowski, Zita Pleštinská, Christa Prets, Toomas Savi, László Surján, Károly Ferenc Szabó, Nikolaos Vakalis
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Věra Flasarová
Jätetty käsiteltäväksi (pvä)	28.3.2007
Huomautuksia (saatavilla vain yhdellä kielellä)	...